

Akceptuję:

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki
Społecznej

Resortowy program rozwoju
instytucji opieki nad dziećmi
do lat 3 **Aktywny dzienny
opiekun** w gminie 2025 –
edycja uzupełniająca

Warszawa, czerwiec 2025 r.

Spis treści

Słownik:	2
1. Podstawa prawna Programu	2
2. Cel Programu	3
3. Adresaci i grupa docelowa Programu.....	4
4. Przedmiot Programu	5
5. Finansowanie	6
6. Warunki otrzymania i wykorzystania dofinansowania	13
7. Zasady składania wniosków– wymagania formalne	17
8. Zasady kwalifikowania wniosków	20
9. Zadania podmiotów uczestniczących w realizacji Programu.....	23
10. Postanowienia końcowe.....	25
Załączniki	27

Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca, zwany dalej „Programem”, z dniem ogłoszenia przyjmuje następujące brzmienie:

Słownik:

- Minister – odpowiednio minister właściwy do spraw rodziny / minister właściwy do spraw pracy;
- Ministerstwo – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- Ostateczny odbiorca wsparcia – gmina objęta dofinansowaniem z Programu, która zawarła z wojewodą umowę o dofinansowanie;
- Program – Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 - edycja uzupełniająca;
- program Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024 – Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch – Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024;
- program Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025;
- Świadczenie „aktywnie w żłobku” – świadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. poz. 858, z późn. zm.);
- Ustawa – ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338, z późn. zm.);
- Wnioskodawca – gmina, która złożyła wniosek o dofinansowanie.

1. Podstawa prawna Programu

- Art. 63c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3
- Art. 292 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620).

2. Cel Programu

Celem Programu jest zwiększenie dostępności terytorialnej i finansowej miejsc opieki u dziennych opiekunów w gminach, na terenie których nie funkcjonują żadne instytucje opieki dla dzieci w wieku do lat 3 oraz nie jest planowana do utworzenia żadna instytucja w ramach umów o dofinansowanie w Programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029 oraz Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025. Program ten jest dopełnieniem Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029 oraz Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025, z których nie skorzystała część gmin stanowiących tzw. „białe plamy”, tj. gmin, w których nie ma żadnej instytucji opieki, ze względu na ograniczone możliwości w zakresie tworzenia instytucji dziennego opiekuna¹.

Wzrost dostępności miejsc opieki przyczynia się nie tylko do zwiększenia odsetka dzieci objętych opieką, ale także umożliwia łączenie życia zawodowego z rodzinnym i pozwala na zwiększenie zatrudnienia, zwłaszcza kobiet. Środki Programu umożliwią aktywizację zawodową rodziców, którzy dotychczas mierzyli się z brakiem dostępu do opieki instytucjonalnej.

Przedsięwzięcia stanowiące przedmiot Programu są elementem aktywnej polityki rodzinnej, na którą wskazuje *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, jako na jedno z działań sprzyjających zwiększeniu spójności społecznej. Wpisują się również w *Strategię Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030* (cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne).

Kolejnym celem Programu jest promowanie formy dziennego opiekuna jako instytucji w warunkach sprawowania opieki zbliżonej najbardziej do warunków domowych. Ta forma, pomimo że jest pod względem prawnym stosunkowo łatwa do założenia, jest najmniej popularna zwłaszcza wśród gmin, gdyż w maju 2025 r. w całym kraju funkcjonowało tylko 145 publicznych dziennych opiekunów.

¹ W Programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029 tworzenie instytucji opieki w formie dziennego opiekuna jest możliwe tylko ze środków FERS poprzez adaptację lokalu oraz jego wyposażenie.

3. Adresaci i grupa docelowa Programu

3.1. Podmioty uprawnione

- 3.1.1. Program jest adresowany do gmin wskazanych na liście stanowiącej załącznik nr 8 do Programu.
- 3.1.1.1. W ramach Modułu 1 w Programie mogą wziąć także udział gminy, które zrezygnowały z uczestnictwa albo wojewoda odstąpił od zawarcia z nimi umowy w *programie Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025* ogłoszonym w grudniu 2024 r.
- 3.1.1.2. W Programie mogą wziąć udział gminy, które określiły wysokość miesięcznej opłaty rodzica za pobyt dziecka u dziennego opiekuna nieprzekraczającą kwoty 1500 zł (przed obniżeniem opłaty z tytułu świadczenia „aktywnie w żłobku”). W przypadku miejsc opieki utworzonych w ramach *programu Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024* uchwała ta musi być przyjęta najpóźniej na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie do Modułu 2. W przypadku gmin tworzących instytucję dziennego opiekuna w ramach niniejszego Programu wymagane jest złożenie deklaracji, że po utworzeniu dziennego opiekuna gmina spełni wymóg podjęcia uchwały o wysokości opłaty za pobyt zgodnie z powyższym warunkiem.
- 3.1.2. Gminy mogą samodzielnie prowadzić instytucje opieki lub zlecać ich prowadzenie podmiotom innym niż jednostki samorządu terytorialnego, zwane dalej „jst” na podstawie art. 61 Ustawy, z zastosowaniem odpowiednio przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.) lub mogą organizować opiekę w porozumieniu z innymi gminami na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.), tj. na podstawie porozumienia międzygminnego. W przypadku, gdy gmina zdecyduje się na zlecenie prowadzenia² instytucji opieki podmiotowi innemu niż jst z wyłączeniem instytucji publicznych, miejsca będą pozostawały pod nadzorem gminy i będą dostępne dla

² Przez prowadzenie opieki przez podmiot inny niż gmina rozumie się sprawowanie opieki i dotyczy to zadania funkcjonowania. Mimo, że gmina zleca prowadzenie instytucji podmiotowi innemu niż jst, to utworzenie instytucji opieki w formie dziennego opiekuna jest zadaniem do wykonania tylko i wyłącznie przez gminę (*ergo* gmina zachowuje prawny status podmiotu prowadzącego).

rodziców na takich warunkach (zasady rekrutacji i wysokość opłat rodziców), jak gdyby miejsca te były prowadzone bezpośrednio przez gminę. W przypadku ww. zlecenia prowadzenia opieki gmina zawsze będzie ostatecznym odbiorcą wsparcia, zobowiązanym do zapewnienia realizacji wsparcia zgodnie z wymogami Programu, w tym **dokonania wpisu instytucji do wykazu dziennych opiekunów**, rozliczenia zadania i zapewnienia trwałego nadzoru w okresie jego realizacji. W przypadku prowadzenia opieki w porozumieniu z innymi gminami, jedna gmina zawsze będzie ostatecznym odbiorcą wsparcia, zobowiązanym do zapewnienia realizacji wsparcia zgodnie z wymogami Programu, rozliczenia zadania i zapewnienia trwałego nadzoru w okresie jego realizacji³ oraz 2 lata po zakończeniu Programu.

3.2. Grupa docelowa

- 3.2.1. Grupę docelową stanowią dzieci w wieku do ukończenia 3. roku życia (lub 4. roku życia, w przypadku gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym).

4. Przedmiot Programu

- 4.1. Środki finansowe w ramach Programu mogą zostać rozdysponowane na dwa moduły, które obejmują dofinansowanie następujących rodzajów zadań:
- 4.1.1. Moduł 1: utworzenie w 2025 r. instytucji opieki z maksymalnie 5. miejscami opieki w **formie dziennego opiekuna** w danej gminie oraz zapewnienie jego funkcjonowania w 2025 r. W ramach modułu 1 możliwe jest utworzenie w danej gminie maksymalnie dwóch instytucji opieki w formie dziennego opiekuna.
- 4.1.2. Moduł 2: zapewnienie funkcjonowania w 2025 r. miejsc opieki utworzonych, tj. wpisanych do wykazu dziennych opiekunów na dzień rozpoczęcia terminu naboru wniosków w ramach dziennego opiekuna przez gminy z udziałem środków z programu Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024, dla których gmina nie złożyła wniosku o dofinansowanie z Modułu 2 w programie Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025.

³ Oznacza to, że to gmina tworzy miejsca opieki, w lokalach stanowiących jej własność lub takich, co do, których dysponuje odpowiednim tytułem prawnym, a inny podmiot może mieć zlecone jedynie organizowanie opieki w instytucji opieki.

-
- 4.2. Minister po zebraniu od wojewodów zestawienia zakwalifikowanych wniosków, o którym mowa w pkt 8.5. Programu, podejmuje decyzję co do zakresu, i sposobu podziału środków przeznaczonych na Program (wykorzystania kryteriów wskazanych w pkt 8.7. Programu i przypisania im wag).

5. Finansowanie

5.1. Środki przeznaczone na realizację Programu

- 5.1.1. Program finansowany jest ze środków Funduszu Pracy ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy na 2025 rok. Kwota przeznaczona na Program w 2025 r. wynosi 45 mln zł.
- 5.1.2. Środki będą przekazywane wojewodom, na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 292 ust. 4⁴, złożonego zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 6 do Programu w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, a następnie wojewodowie prześlą te środki adresatom Programu na podstawie umów o przekazanie środków Funduszu Pracy.
- 5.1.3. Po zebraniu informacji o ewentualnych oszczędnościach w ramach załącznika nr 1 do wniosku stanowiącego załącznik nr 6 do Programu, w przypadku niewykorzystania środków przeznaczonych na Program, Minister może przeznaczyć na realizację zadań związanych z rozwojem instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- 5.1.4. Minister na podstawie informacji o ewentualnych oszczędnościach może zmniejszyć lub zwiększyć kwotę środków przekazanych wojewodom w ramach środków Funduszu Pracy, którymi dysponuje w roku 2025 na ten cel.

5.2. Wysokość wnioskowanego dofinansowania

- 5.2.1. **Utworzenie instytucji opieki w formie dziennego opiekuna:** udział środków Funduszu Pracy w wydatkach dotyczących realizacji zadania może wynosić do 100% wydatków na realizację zadania polegającego na tworzeniu maksymalnie

⁴ ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620).

dwóch instytucji opieki w formie dziennego opiekuna, jednak nie więcej niż 300 000 zł bez względu na liczbę tworzonych instytucji opieki.

5.2.2. **Zapewnienie funkcjonowania:** dofinansowanie na jedną instytucję opieki w formie dziennego opiekuna wynosi do 8 000,00 zł brutto miesięcznie z zastrzeżeniem pkt 5.2.2.1 i pkt 5.2.2.3.

5.2.2.1. Łączna kwota dofinansowania otrzymywanego przez gminę na funkcjonowanie dziennego opiekuna, określonego w pkt 5.2.2., oraz otrzymanego świadczenia „aktywnie w żłobku” w danym miesiącu nie może przekraczać miesięcznych kosztów utrzymania dziennego opiekuna. W przypadku, gdy wysokość otrzymanego dofinansowania, o którym mowa w pkt 5.2.2., oraz świadczenia „aktywnie w żłobku” przewyższa miesięczne koszty funkcjonowania dziennego opiekuna, nadwyżka ta podlega zwrotowi z kwoty przyznanej na dofinansowanie funkcjonowania, o którym mowa pkt 5.2.2. Przy obliczeniach kwoty zwrotu dofinansowania stanowiącego nadwyżkę należy uwzględnić taryfikator określony w pkt 5.2.2.3.

5.2.2.2. Miesięczna opłata rodzica za pobyt dziecka u dziennego opiekuna uprawniająca do otrzymywania przez gminę dofinansowania do funkcjonowania nie może przekroczyć kwoty 1500,00 zł (przed obniżeniem w ramach świadczenia „aktywnie w żłobku”).

5.2.2.3. Dofinansowanie do funkcjonowania utworzonej z Programu **instytucji opieki** w formie dziennego opiekuna przysługuje zgodnie z poniższym taryfikatorem. Taryfikator wykorzystuje się do rozliczenia otrzymanego dofinansowania.⁵

- W przypadku 1 dziecka zapisanego w miesiącu – 8 000,00 zł
- W przypadku 2 dzieci zapisanych w miesiącu – 6 500,00 zł

⁵ Taka budowa taryfikatora wynika z faktu, że świadczenie „aktywnie w żłobku” dla więcej niż 5 dzieci przekracza kwotę 7 500, 00 zł. Przyjęto zatem, że w przypadku utworzenia 8 miejsc opieki z *programu Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024*, należy dofinansowaniem w ramach Modułu 2 objąć 5. utworzonych miejsc opieki w ramach pierwszej odsłony Programu w 2024 roku i wobec tych 5. miejsc opieki stosować warunki Programu. 3 pozostałe miejsca należy wyłączyć z realizacji, w tym przypadku gmina wciąż będzie miała możliwość dofinansowania działania tych miejsc z rządowych środków w ramach świadczenia „aktywnie w żłobku” lub z opłat rodziców.

-
- W przypadku 3 dzieci zapisanych w miesiącu – 5 000,00 zł
 - W przypadku 4 dzieci zapisanych w miesiącu – 4 000,00 zł
 - W przypadku 5 dzieci zapisanych w miesiącu – 2 500,00 zł.

5.2.2.4. Dofinansowanie przysługuje w zależności od poziomu obsadzenia miejsc opieki.

Przez miejsce obsadzone rozumie się miejsce, na które zapisano dziecko przynajmniej jeden dzień w miesiącu, tj. podmiot prowadzący instytucję opieki zawarł umowę z rodzicem/opiekunem albo dziecko zostało zapisane do instytucji opieki zgodnie z innymi procedurami niż podpisanie umowy. Do rozliczenia gmina przedstawia największą liczbę dzieci zapisanych z danego miesiąca.

5.2.3. Wydatki związane z realizacją obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 35a–35d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953, z późn. zm.), mogą być pokrywane wyłącznie ze środków gminy.

5.2.4. W przypadku wystąpienia siły wyższej⁶, która uniemożliwia bądź utrudnia realizację zadań wskazanych w pkt 4.1.1. albo 4.1.2. Programu, wojewoda może podjąć decyzję o odstąpieniu od zwrotu środków z tytułu niewykonania zadania zgodnie z założeniami Programu i umowy. Ciężar udowodnienia, że wystąpiły przesłanki zaistnienia siły wyższej, spoczywa na gminie. Wojewoda podejmuje decyzję o uznaniu danego zdarzenia lub zdarzeń za siłę wyższą w formie pisemnej i informuje o niej gminę, a decyzja ta nie podlega odwołaniu.

5.3. Przeznaczenie dofinansowania

5.3.1. **Wydatki na tworzenie instytucji dziennego opiekuna** dotyczą wydatków majątkowych lub bieżących ponoszonych przez gminę związanych z:

- a) zakupem lokalu, przy czym zgodnie z art. 42 ust. 3 Ustawy w jednym lokalu może być sprawowana opieka przez więcej niż jednego dziennego opiekuna,

⁶ Pojęcie siły wyższej będzie miało zastosowanie w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych i nieprzewidywalnych okoliczności, niezależnych od podmiotu powołującego się na nie, których skutków nie można było uniknąć pomimo zachowania należytej staranności i ostrożności.

z tym, że w jednym pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci może być sprawowana opieka tylko przez jednego dziennego opiekuna,

- b) adaptacją zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania określonymi w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), tj. dostosowania budynków lub pomieszczeń do potrzeb dzieci (w tym z niepełnosprawnością), w tym do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja kuchni, stołówek, szatni itp., jeśli np. instytucja będzie tworzona na terenie szkół, w celu utworzenia dziennego opiekuna,
- c) zakupem i montażem wyposażenia (w tym meble, wyposażenie wypoczynkowe, wyposażenie sanitarne, wyposażenie kuchenne, zabawki).

Uzupełniając w stosunku do wydatków wskazanych w lit. a, b i c, finansowaniu mogą podlegać działania polegające na:

- zakupie – stanowiących wyposażenie instytucji opieki – pomocy do prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, specjalistycznego sprzętu oraz narzędzi do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- wyposażeniu i montażu placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem, doposażeniu istniejących placów zabaw o urządzenia odpowiednie dla dzieci do lat 3, wyгородzenie części tych placów na potrzeby dzieci do lat 3 lub zakup zabawek mobilnych do czasowego umieszczenia na istniejących placach zabaw,
- dostosowaniu otoczenia instytucji opieki niezbędnego do jej prowadzenia i znajdującego się na terenie nieruchomości, do której ostateczny odbiorca wsparcia posiada tytuł prawny, w tym m.in. utworzenie altany śmietnikowej, chodnika, ogrodzenia, zieleni,

-
- koszty pośrednie takie jak: koszty szkolenia, naboru i ubezpieczeń personelu, koszty certyfikacji i pozwoleń, koszty szkolenia i ubezpieczeń wolontariuszy, koszty obsługi (zarządu, obsługi księgowej, prawnej, kadrowej), koszty naboru dzieci, koszty promocji i informacji o instytucji opieki nad dziećmi, koszty prowadzenia rachunku bankowego i koszty przelewów.

5.3.2. Wydatki bieżące na zapewnienie funkcjonowania dziennego opiekuna dotyczą wszystkich wydatków związanych z funkcjonowaniem instytucji opieki, w szczególności:

- a) wynagrodzenia dziennego opiekuna wraz z pochodnymi od tego wynagrodzenia, pod warunkiem, że pod opieką dziennego opiekuna faktycznie będzie chociaż jedno dziecko⁷,
- b) dostaw mediów (m.in. opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za usługi telefoniczne i internetowe),
- c) czynszu, najmu, opłat administracyjnych dotyczących lokalu (m.in. wywóz śmieci), w którym sprawowana jest opieka,
- d) wydatków związanych z utrzymaniem czystości w instytucji opieki,
- e) zakup środków higienicznych,
- f) koszty pośrednie takie jak: koszty obsługi (zarządu, obsługi księgowej, prawnej, kadrowej), koszty prowadzenia rachunku bankowego i koszty przelewów.

5.3.3. Wojewoda ocenia zasadność, racjonalność i efektywność kosztów pośrednich, wskazanych w pkt 5.3.1 i pkt 5.3.2. W wyniku analizy indywidualnego przypadku – w zakresie udziału kosztów pośrednich w kosztach całkowitych realizacji zadania polegającego na tworzeniu lub funkcjonowaniu miejsc opieki – wojewoda decyduje o kwalifikowalności kosztów pośrednich, przy czym udział kosztów pośrednich zadania polegającego na tworzeniu instytucji

⁷ Co oznacza, że zawarto umowę z rodzicem/opiekunem albo dziecko zostało zapisane do instytucji opieki zgodnie z procedurami w niej obowiązującymi.

dziennego opiekuna nie może przekraczać 15% kosztów na realizację tego zadania ogółem.

5.4. Czas realizacji zadania

- 5.4.1. **Dofinansowanie tworzenia instytucji dziennego opiekuna** (nowych miejsc opieki) dotyczy zadań realizowanych w okresie od dnia ogłoszenia Programu do dnia 31 grudnia 2025 r., z możliwością refundacji poniesionych wydatków od dnia 1 stycznia 2025 r.
- 5.4.2. **Zakończenie zadania polegającego na utworzeniu instytucji dziennego opiekuna** (nowych miejsc opieki) w ramach Programu należy rozumieć jako dzień dokonania wpisu instytucji opieki do wykazu dziennych opiekunów, który może przypadać do dnia 31 grudnia 2025 r.
- 5.4.3. **Dofinansowanie funkcjonowania instytucji dziennego opiekuna dotyczy:**
 - w przypadku modułu 1 – okresu od dnia dokonania wpisu instytucji do wykazu dziennych opiekunów, do dnia 31 grudnia 2025 r.,
 - w przypadku modułu 2 – okresu od dnia ogłoszenia Programu do dnia 31 grudnia 2025 r., z możliwością refundacji poniesionych wydatków od dnia 1 stycznia 2025 r.

5.5. Wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne

- 5.5.1. Wydatkami kwalifikowalnymi zadania są:
 - 5.5.1.1. wydatki związane z realizacją zadania; zgodne z obowiązującymi przepisami prawa krajowego, zasadne, racjonalne, efektywne oraz udokumentowane;
 - 5.5.1.2. wydatki brutto, tj. koszty i wydatki wraz z przypadającym na te koszty podatkiem VAT, z wyjątkiem przypadków, gdy podatek ten może być odliczony od podatku należnego lub zwrócony;
 - 5.5.1.3. wydatki poniesione w okresie realizacji zadania;
- 5.5.2. Wydatki kwalifikowalne **na utworzenie** instytucji dziennego opiekuna dotyczą okresu do dnia wpisania do wykazu dziennych opiekunów (włącznie z dniem

wpisania instytucji do wykazu dziennych opiekunów), ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r.

Wydatki kwalifikowalne **na zapewnienie funkcjonowania** miejsc opieki dotyczą okresu rozpoczynającego się nie wcześniej niż od dnia wpisania do wykazu dziennych opiekunów, ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r., a w przypadku modułu 2 od dnia ogłoszenia Programu do dnia 31 grudnia 2025 r., z możliwością refundacji poniesionych wydatków od 1 stycznia 2025 r.

- 5.5.3. W przypadku funkcjonowania instytucji przez niepełny miesiąc kalendarzowy, dofinansowanie przysługuje w pełnej wysokości pod warunkiem, że pod opieką dziennego opiekuna faktycznie będzie chociaż jedno dziecko. W sytuacji niedochowania przez instytucję ww. warunku, dofinansowanie na funkcjonowanie w danym miesiącu nie przysługuje.
- 5.5.4. Do wydatków **na utworzenie** instytucji dziennego opiekuna zalicza się wydatki poniesione i zapłacone do dnia wpisu instytucji opieki do wykazu dziennych opiekunów (włącznie z dniem wpisania instytucji do wykazu dziennych opiekunów) oraz wydatki, których data poniesienia do dnia wpisu do wykazu dziennych opiekunów została udokumentowana dokumentem księgowym (np. fakturą), a których termin zapłaty nastąpił po dniu wpisu do właściwego wykazu, ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r.
- 5.5.5. Za datę zapłaty przyjmuje się w przypadku wydatków pieniężnych zapłaconych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą – datę obciążenia rachunku bankowego ostatecznego odbiorcy wsparcia, tj. datę księgowania operacji.
- 5.5.6. Kosztami niekwalifikowalnymi są w szczególności:
- a) odsetki od zadłużenia,
 - b) koszty pożyczki lub kredytu,
 - c) kary i grzywny,
 - d) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
 - e) wydatek poniesiony na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz od daty zakupu (w przypadku nieruchomości 10 lat), przed dniem

realizacji zadania, współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych,

- f) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy o VAT oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
- g) inne niż część kapitałowa raty leasingowej wydatki związane z umową leasingu,
- h) odsetki za opóźnienie w regulowaniu zobowiązań oraz odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.),
- i) koszty amortyzacji,
- j) zakup i utrzymanie samochodu oraz zakup paliwa
- k) tzw. koszty "części wspólnych" w przypadku tworzenia miejsc opieki w obiektach, w których funkcjonują inne instytucje publiczne, np. przedszkole, szkoła, klub seniora.

5.5.7. W przypadku wątpliwości, decyzję o kwalifikowalności podejmuje wojewoda udzielający dofinansowania.

6. Warunki otrzymania i wykorzystania dofinansowania

6.1. Warunki otrzymania dofinansowania – zawarcie umowy i przekazanie środków

6.1.1. W celu otrzymania dofinansowania wnioskodawca, którego wniosek został umieszczony na zatwierdzonej przez Ministra liście wniosków zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania, zobowiązany jest w terminie 5 dni roboczych od dnia ogłoszenia wyników naboru przez Ministra:

- a) złożyć oświadczenie o przyjęciu środków Funduszu Pracy (według wzoru będącego załącznikiem nr 9 do Programu),
- b) przedłożyć, na żądanie wojewody, dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku lub załącznikach do wniosku i wymagane przez Program, w tym wskazane w podrozdziale 6.2.

6.1.1.1. Oświadczenie, o którym mowa w pkt 6.1.1. lit. a składa się w formie elektronicznej za pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP. W przypadku awarii

lub problemów technicznych związanych z obsługą korespondencji w systemie e-Doręczenia lub ePUAP, wiążące są również oświadczenia podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym złożone z zachowaniem terminu na adres mailowy wskazany jako służący do kontaktu z danym urzędem.

- 6.1.1.2. Oświadczenie, o którym mowa w pkt 6.1.1. lit. a, w formie elektronicznej złożone za pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP, podpisane za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego certyfikatem kwalifikowanym należy przesłać na konto właściwego – ze względu na położenie gminy – urzędu wojewódzkiego, wpisując w nazwie pliku nazwę gminy, której dotyczy oświadczenie.
- 6.1.1.3. Jako termin złożenia oświadczenia, o którym mowa w pkt 6.1.1. lit. a rozumie się datę przedłożenia go w skrzynce podawczej właściwego urzędu wojewódzkiego.
- 6.1.1.4. Wojewoda zobowiązany jest do przesłania do Ministerstwa w terminie 5 dni roboczych od zebrania oświadczeń o przyjęciu środków Funduszu Pracy, informacji o wysokości wnioskowanych środków Funduszu Pracy.
- 6.1.2. Wojewoda i wnioskodawca zawierają umowę o dofinansowanie w ramach danego Modułu. Wojewoda oraz wnioskodawca zawierają umowę o dofinansowanie niezwłocznie po uzyskaniu środków na realizację Programu (tj. od daty wpływu środków Funduszu Pracy na wyodrębniony rachunek bankowy wojewody) i nie później niż do 3-ech miesięcy po uzyskaniu środków na realizację Programu, z zastrzeżeniem, że wnioskodawca przedłożył komplet spójnych i poprawnych dokumentów niezbędnych do jej zawarcia, o których mowa w podrozdziale 6.2.
- 6.1.3. W przypadku zaistnienia przyczyn leżących po stronie wnioskodawcy uniemożliwiających podpisanie umowy w terminie wskazanym przez wojewodę, wojewoda wyznacza kolejny (ostateczny) termin podpisania umowy, po uwzględnieniu uzasadnienia od ostatecznego odbiorcy wsparcia. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego (ostatecznego) terminu wojewoda może odstąpić od podpisania umowy o dofinansowanie.
- 6.1.4. W przypadku rezygnacji z udziału w Programie, wnioskodawca / ostateczny odbiorca wsparcia jest zobowiązany do niezwłocznego złożenia do urzędu wojewódzkiego pisemnej informacji o tym fakcie, według wzoru określonego

przez wojewodę uwzględniającego następujące przyczyny rezygnacji, m.in.: konieczność wniesienia zabezpieczenia roszczenia z tytułu niewykonania (niepełnego wykonania) zadania, za niska kwota przyznanego dofinansowania, niewystarczające środki na wkład własny. Wojewoda zamieszcza wzór pisemnej informacji o rezygnacji na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego w terminie, o którym mowa w pkt 7.2.4.

6.2. Warunki wykorzystania dofinansowania

- 6.2.1. Wnioskodawca najpóźniej przed podpisaniem umowy z wojewodą, ma obowiązek przedstawić dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu, w którym będzie sprawowana opieka przez dziennego opiekuna. Tytułem prawnym do lokalu jest m.in. akt notarialny potwierdzający własność lokalu, umowa najmu zawarta z właścicielem lokalu ze wskazanymi warunkami i okresem najmu, umowa dzierżawy, umowy przedwstępnej sprzedaży w przypadku planowanego zakupu lokalu.
- 6.2.2. Wnioskodawca przed podpisaniem umowy z wojewodą ma obowiązek przedstawić oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT zgodnie z załącznikiem nr 5 do Programu.
- 6.2.3. Wnioskodawca najpóźniej przed podpisaniem umowy z wojewodą ma obowiązek przedstawić opis zadania oraz kalkulację kosztów według wzoru przygotowanego przez wojewodę.
- 6.2.4. Dofinansowanie może być wypłacane przez wojewodę w formie refundacji lub zaliczki. W przypadku wypłacania środków w formie zaliczki należy przyjąć taki tryb płatności, który umożliwi terminową realizację płatności przez ostatecznego odbiorcę wsparcia za zrealizowane działania. W przypadku wydatków dotyczących grudnia, wojewoda, w uzgodnieniu z ostatecznym odbiorcą wsparcia, przekazuje dofinansowanie zaliczkowo na pokrycie wydatków planowanych do zrealizowania do dnia 31 grudnia 2025 r.
- 6.2.5. Wojewoda udzielający dofinansowania może wymagać od ostatecznego odbiorcy wsparcia, wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy jako zabezpieczenia roszczenia dysponenta Funduszu Pracy z tytułu niewykonania (niepełnego wykonania) zadania, we wskazanej przez siebie formie.

Zabezpieczenie może być wnoszone w jednej z form (lub w formach) wskazanych przez wojewodę – w formie weksla, weksla in blanco, hipoteki, zastawu, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej, dobrowolnego poddania się egzekucji, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.), umowy poręczenia. Zabezpieczenie powinno być, z zastrzeżeniem weksla in blanco, ustanowione na kwotę nie mniejszą niż wysokość przyznanego dofinansowania.

- 6.2.6. Zabezpieczenie, o którym mowa w pkt 6.2.5. Programu, jest uruchamiane w przypadku, gdy ostateczny odbiorca wsparcia w wyniku nieprawidłowej realizacji zadania jest zobowiązany do zwrotu dofinansowania i nie wykonuje ciążącego na nim zobowiązania bądź nie może go wykonać (nie ma wystarczających środków). Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje po dokonaniu rozliczenia dofinansowania udzielonego na utworzenie instytucji opieki oraz jej funkcjonowanie i zwrotu ewentualnych należności wraz z odsetkami.
- 6.2.7. Do środków Funduszu Pracy mają zastosowanie odpowiednie przepisy art. 62 Ustawy, w szczególności ust. 6, 7, 7b, 8, 9 oraz art. 258 ust 4b ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620).
- 6.2.8. Dofinansowanie udzielone na utworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki oraz środki własne muszą być wykorzystane do dnia 31 grudnia 2025 r.
- 6.2.9. Ostateczny odbiorca wsparcia otrzymujący dofinansowanie zobowiązany jest do zwrotu niewykorzystanej części dofinansowania w terminie nie dłuższym niż 15 dni od dnia zakończenia zadania i nie później niż 15 stycznia 2026 r. oraz jego rozliczenia w sposób wskazany przez wojewodę.
- 6.2.10. Ostateczny odbiorca wsparcia zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji kosztów w sposób przejrzysty, tak aby była możliwa identyfikacja poszczególnych operacji związanych z umową oraz jeśli tak zdecyduje wojewoda do prowadzenia oddzielnego rachunku bankowego dla środków dofinansowania.
-

6.2.11. Ostateczny odbiorca wsparcia w ramach zadań tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki jest zobowiązany do gromadzenia dowodów księgowych w celu udokumentowania każdego poniesionego wydatku, a także przedstawienia ich wojewodzie w celu rozliczenia zadania w ustalonym przez wojewodę zakresie i formie. Dowody księgowe mają wskazywać kto poniósł wydatek, w jakiej wysokości i na jaki cel.

6.2.12. Ostateczny odbiorca wsparcia biorący udział w Programie zobowiązany jest do:

- przestrzegania standardów dotyczących:
 - 1) opieki i edukacji, zgodnie z którymi będzie sprawowana opieka nad dziećmi przez dziennego opiekuna,
 - 2) jakości wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych i pielęgnacyjnych, zgodnie z warunkami i standardami jakości zawartymi w ustawie oraz w aktach wykonawczych do ustawy, a tym samym wpisane do wykazu dziennych opiekunów.
- wywiązywania się ze zobowiązań, o których mowa w art. 47a ustawy,
- wykorzystywania zakupionego bądź dostosowanego lub wyposażonego ze środków Programu lokalu jedynie do celów związanych ze świadczeniem opieki przez dziennego opiekuna przez okres trwania Programu oraz 2 lata po zakończeniu Programu, tj. po 31 grudnia 2025 r.
- zwrotu całości udzielonego dofinansowania na tworzenie miejsc opieki w przypadku wykorzystywania lokalu do celów innych niż świadczenie opieki przez dziennego opiekuna przez okres trwania Programu oraz 2 lata po zakończeniu Programu, tj. po 31 grudnia 2025 r.

7. Zasady składania wniosków– wymagania formalne

7.1. Składanie wniosków

7.1.1. Wnioski należy składać wyłącznie na formularzach, których wzory stanowią załączniki:

- 1 (dla modułu 1),
- 2 (dla modułu 2).

-
- 7.1.2. Wniosek mogą złożyć gminy wskazane na liście stanowiącej załącznik nr 8 do Programu z uwzględnieniem pkt. 3.1.1.1. i 3.1.1.2.
- 7.1.3. Wnioski powinny być wypełnione kompletnie.
- 7.1.4. Wniosek składa się w formie elektronicznej za pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP do właściwego – ze względu na położenie gminy, na terenie której prowadzona jest lub będzie instytucja opieki w formie dziennego opiekuna – urzędu wojewódzkiego.
- 7.1.5. Wniosek w formie elektronicznej złożony za pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP, za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego certyfikatem kwalifikowanym należy przesłać na konto urzędu wojewódzkiego, wpisując w temacie
- Dla modułu 1 „Wniosek w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 — moduł 1 edycja uzupełniająca - *nazwa_jst_której_dotyczy_wniosek*”;
 - Dla modułu 2 „Wniosek w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 — moduł 2 – edycja uzupełniająca *nazwa_jst_której_dotyczy_wniosek*”;
- 7.1.6. Wniosek danej gminy może dotyczyć w przypadku modułu 1 utworzenia oraz funkcjonowania maksymalnie dwóch instytucji dziennego opiekuna, natomiast w przypadku modułu funkcjonowania maksymalnie dwóch instytucji dziennego opiekuna utworzonych w ramach programu Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024. Każda instytucja opieki powinna być wykazana w oddzielnym wierszu.
- 7.1.7. Złożenie wniosku nie jest równoznaczne z przyznaniem dofinansowania.

7.2. Wymagana dokumentacja:

- 7.2.1. Dokumentem pozwalającym na udział w naborze jest kompletnie wypełniony formularz wniosku zgodnie z opisem tabel/rubryk, podpisany przez osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy, złożony wraz z wymaganymi załącznikami, o których mowa w pkt 7.2.2 przesłany w formie elektronicznej za
-

pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP. W przypadku awarii lub problemów technicznych związanych z obsługą korespondencji w systemie e-Doręczenia lub ePUAP, wiążące są również wnioski i załączniki podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym złożone z zachowaniem terminu na adres mailowy wskazany jako służący do kontaktu z danym urzędem.

7.2.2. Do formularza wniosku należy dołączyć na wezwanie wojewody:

1. Moduł 1:

- dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu, w którym będzie sprawowana opieka przez dziennego opiekuna – na tym etapie dopuszczalne jest przedłożenie umowy przedwstępnej najmu lub umowy przedwstępnej sprzedaży zamiast tytułu prawnego do lokalu,
- dokument zawierający opis realizacji zadania zgodnie ze wzorem określonym przez wojewodę,
- kalkulacja kosztów wg wzoru określonego przez wojewodę, jeśli wojewoda wymaga tego dokumentu, przy czym w kalkulacji kosztów niezbędne jest uwzględnienie udziału kosztów pośrednich w całości kosztów realizacji zadania, polegającego na tworzeniu instytucji dziennego opiekuna.

2. Moduł 2:

- kalkulacja kosztów wg wzoru określonego przez urząd wojewódzki, przy czym w kalkulacji kosztów niezbędne jest uwzględnienie udziału kosztów pośrednich w całości kosztów realizacji zadania polegającego na funkcjonowaniu miejsc opieki,
- zaświadczenie o wpisie dziennego opiekuna utworzonego w ramach edycji 2024 z wykazu dziennych opiekunów.

7.2.3. Wnioskodawca zobligowany jest do złożenia oświadczenia w ramach wniosku dla modułu 1, że wykazane we wniosku o dofinansowanie wydatki przewidziane do poniesienia na utworzenie dziennego opiekuna nie są i nie będą jednocześnie finansowane z różnych wspólnotowych programów, instrumentów finansowych i funduszy, w tym z innych niż EFS+ funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

7.2.4. Wzory dokumentów, o których mowa w pkt 7.2.2. ppkt 1. tiret drugie i tiret trzecie oraz ppkt 2 tiret pierwsze, oraz termin złożenia opisu realizacji zadania i kalkulacji kosztów wojewoda ogłasza na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego, w terminie 5 dni roboczych od dnia rozpoczęcia naboru. Dokumenty potwierdzające stan faktyczny i spełnienie warunków otrzymania dofinansowania mogą być wymagane do okazania lub złożenia przy podpisywaniu umowy o dofinansowanie między wojewodą a wnioskodawcą lub przed przekazaniem dofinansowania ostatecznemu odbiorcy wsparcia.

7.2.5. Wojewoda na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego zamieszcza wzory ramowych postanowień umowy z ostatecznymi odbiorcami wsparcia o udzielenie dofinansowania wraz z załącznikami, nie później niż w terminie, o którym mowa w pkt 7.2.4.

8. Zasady kwalifikowania wniosków

8.1. Wnioski muszą spełniać następujące wymagania:

- 1) złożenie wniosku w terminie przewidzianym na składanie wniosków, przy czym o dacie złożenia wniosku decyduje dzień jego wpłynięcia na adres do doręczeń elektronicznych właściwego urzędu wojewódzkiego,
- 2) złożenie wniosku na właściwym formularzu zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Programu,
- 3) wypełnienie wniosku w sposób kompletny,
- 4) dołączenie do wniosku wymaganych przez właściwy urząd wojewódzki załączników,
- 5) zachowanie we wniosku warunku maksymalnego dofinansowania, o którym mowa w pkt 5.2.,
- 6) w przypadku Modułu 2 - miejsca opieki utworzone w ramach instytucji dziennego opiekuna przez gminy z udziałem środków z programu Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024 zostały wpisane do wykazu dziennych opiekunów najpóźniej w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie z Programu,
- 7) podpisanie przez osobę uprawnioną,
- 8) zgodność z zasadami Programu.

-
- 8.2. W razie stwierdzenia we wniosku oraz w załącznikach błędów, braków lub niejasności, z wyłączeniem sytuacji gdy wniosek został złożony po terminie, wojewoda informuje o nich wnioskodawcę i wzywa do korekty, uzupełnienia lub wyjaśnienia informacji zawartych we wniosku lub załącznikach, wskazując sposób poprawy, uzupełnienia lub wyjaśnienia w wyznaczonym przez siebie terminie, pod rygorem odrzucenia wniosku, przy czym:
- 1) wojewoda informuje wnioskodawcę i wzywa do korekty, uzupełnień lub wyjaśnień drogą mailową na adres poczty elektronicznej podanej we wniosku bądź za pomocą e-Doręczeń lub ePUAP,
 - 2) wojewoda zapewnia równe traktowanie wnioskodawców w zakresie dokonywania korekt, uzupełnień lub wyjaśnień,
 - 3) korekty, uzupełnienia i wyjaśnienia mogą być dokonywane wyłącznie przez wnioskodawcę lub przez osobę upoważnioną we wniosku do dokonywania tych czynności.
- 8.3. Wniosek oraz załączniki mogą być skorygowane lub uzupełnione z inicjatywy wnioskodawcy jeden raz w terminie składania wniosków. Wojewoda może wzywać do korekty bez ograniczeń.
- 8.4. Wnioski lub załączniki do wniosków, które zostały złożone po terminie, nie spełniają wymogów określonych w Programie pozostaną bez rozpatrzenia, natomiast wnioski lub załączniki do wniosków, które nie zostały skorygowane, uzupełnione lub w stosunku do których nie zostały złożone wyjaśnienia w terminie i w sposób określony przez wojewodę, zostaną odrzucone. Wykaz wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia albo odrzuconych z informacją o przyczynie pozostawienia wniosków bez rozpatrzenia albo przyczynie odrzucenia, urząd wojewódzki przekazuje do Ministerstwa wraz z listą wniosków zakwalifikowanych wskazując w odrębnej kolumnie powód pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia albo odrzucenia, w terminie przekazania do Ministerstwa listy wniosków zakwalifikowanych do podziału środków. Ministerstwo może poprosić o wyjaśnienia w zakresie listy wniosków odrzuconych. Następnie, po ogłoszeniu przez Ministerstwo listy wniosków zakwalifikowanych do dofinansowania, wojewoda zamieszcza ją na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego wraz z listą wniosków pozostawionych bez
-

rozpatrzenia albo odrzuconych z informacją o przyczynie pozostawienia wniosków bez rozpatrzenia albo odrzucenia.

- 8.5. Wojewodowie, po dokonaniu oceny wniosków, przekazują do Ministerstwa za pośrednictwem e-Doręczeń lub e-PUAP w wersji edytowalnej zestawienia wniosków zakwalifikowanych, według załączników nr 3 i 4 do Programu.
- 8.6. Minister w trakcie trwania Programu może zażądać dodatkowych wyjaśnień i w związku z tym podjąć uzasadnione czynności. Po zebraniu od wojewodów informacji o wnioskach zakwalifikowanych do Programu, Minister może podjąć decyzję co do zakresu, sposobu (kryteriów i wag tych kryteriów) i kwot dofinansowania, biorąc pod uwagę potrzeby tworzenia nowych miejsc oraz posiadanych środków na Program.
- 8.7. W przypadku gdy kwota dofinansowania wskazana na zakwalifikowanych przez wojewodę wnioskach przekracza pulę środków przeznaczonych na Program, Minister dokonuje podziału środków z uwzględnieniem następujących kryteriów dla:
- 1) Moduł 1:
1. liczba miejsc opieki w gminie w stosunku do liczby dzieci w wieku 1-2 lata (punktacja od 0 do 1 pkt, czyli od największej do najmniejszej wartości);
 2. dochody gminy w przeliczeniu na mieszkańca na podstawie wskaźnika G (punktacja od 0 do 1 pkt, czyli od najwyższych do najniższych dochodów),
 3. sytuacja na lokalnym rynku pracy: stopa bezrobocia - preferencyjnie będą traktowane gminy o stopie powyżej 150% przeciętnej w kraju (punktacja od 0 do 1 pkt, czyli od najmniejszej do największej wartości).
- 2) Moduł 2:
1. dochody gminy w przeliczeniu na mieszkańca na podstawie wskaźnika G (punktacja od 0 do 1 pkt, czyli od najwyższych do najniższych dochodów).
- 8.8. Wyniki naboru wniosków zostaną podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: www.gov.pl/rodzina oraz przekazane do urzędów wojewódzkich.
-

-
- 8.9. Terminy określające możliwość złożenia wniosku, czas weryfikacji wniosków przez wojewodów oraz ogłoszenie rozstrzygnięcia podziału środków dokonanego przez Ministra opublikowane zostaną w komunikacie na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- 8.10. Nieprzyznanie dofinansowania jest ostateczne i nie podlega procedurom odwoławczym.

9. Zadania podmiotów uczestniczących w realizacji Programu

9.1. Minister:

- opracowanie Programu,
- ogłoszenie Programu oraz naboru wniosków,
- udzielanie informacji o zasadach Programu, a także ich interpretacja w oparciu o opinię wojewody,
- wydawanie wytycznych dotyczących realizacji Programu, w tym wzorów dokumentów potrzebnych do jego prawidłowej realizacji,
- podział środków na podstawie wniosków zakwalifikowanych przez wojewodów do dofinansowania,
- ogłoszenie wyników naboru,
- przyjmowanie i realizacja wniosków wojewodów w sprawie przekazania środków Funduszu Pracy,
- monitorowanie ciągłości i terminowości realizacji zadań przez wojewodów,
- analiza sprawozdań wojewódzkich z realizacji Programu,
- sporządzenie sprawozdania zbiorczego z realizacji Programu.

9.2. Wojewodowie:

- udzielanie informacji o zasadach Programu, a także ich interpretacja w przypadku indywidualnych spraw przekazanych przez Ministra do rozpatrzenia zgodnie z właściwością,
 - przygotowanie wzorów dokumentów, o których mowa w pkt 7.2.2,
-

-
- weryfikacja danych zawartych w wykazie dziennych opiekunów,
 - ocena wniosków wraz z wymaganymi załącznikami,
 - przekazanie list wniosków rekomendowanych do dofinansowania,
 - wnioskowanie do Ministra o środki Funduszu Pracy,
 - prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Funduszu Pracy,
 - podpisywanie umów z ostatecznymi odbiorcami wsparcia,
 - przekazanie środków ostatecznym odbiorcom wsparcia,
 - analiza sprawozdań z realizacji Programu,
 - rozliczenie dofinansowania,
 - przekazanie do Ministerstwa sprawozdania wojewódzkiego z realizacji Programu, stanowiącego załącznik nr 7 do Programu w terminie do 12 czerwca 2026 r.,
 - przedstawienie na wezwanie Ministra w wyznaczonym terminie dodatkowych informacji, wyjaśnień oraz dowodów do sprawozdania;
 - w przypadku niezłożenia w terminie lub złożenia niekompletnego sprawozdania Minister wzywa pisemnie wojewodę do jego złożenia lub uzupełnienia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;
 - niezastosowanie się do wezwania, o którym mowa wyżej, będzie skutkowało uznaniem przekazanych wojewodzie środków Funduszu za wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
 - kontrola i nadzór nad realizacją Programu w województwie, w tym kontrola realizacji obowiązku informacyjnego na podstawie art. 35c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.),
 - monitorowanie ciągłości realizacji zadań finansowanych z Programu,

9.3. Wnioskodawcy/ostateczni odbiorcy wsparcia:

- złożenie wniosku na właściwym formularzu wraz z wymaganymi załącznikami,
 - zapewnienie kompletności, poprawności i aktualności danych wykazywanych w wykazie dziennych opiekunów,
 - realizacja zadań zgodnie z zawartymi umowami,
 - realizacja przez wszystkich ostatecznych odbiorców wsparcia Programu obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach
-

publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953, z późn. zm.) oraz złożenie wojewodzie oświadczenia o realizacji tego obowiązku, wg wzoru określonego przez wojewodę i zamieszczonego na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego,

- prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla dofinansowania oraz rozliczenie dofinansowania, a jeśli wymaga tego wojewoda – prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego,
- rozliczenia z wojewodą otrzymanego dofinansowania oraz poddanie się kontroli zgodnie z umową zawartą z wojewodą o dofinansowanie,
- przedstawienie na żądanie wojewody wyjaśnień, informacji i dokumentów dotyczących realizacji zadania podlegającego dofinansowaniu,
- przechowywanie dokumentacji związanej z realizacją zadania obejmującego utworzenie oraz dofinansowanie funkcjonowania instytucji opieki przez okres 5 lat od dnia zakończenia realizacji zadania,
- kontrolowanie sposobu realizacji zadania przez inne podmioty w przypadku powierzenia realizacji zadania w drodze konkursu ogłaszanego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego,
- zapewnienie realizacji zadania przez inne podmioty w sposób zgodny z zasadami Programu,
- złożenie sprawozdania z realizacji Programu według wzoru określonego przez wojewodę, stanowiącego załącznik do umowy.

10. Postanowienia końcowe

- 10.1. Na każdym etapie Programu, tj. po złożeniu wniosku, w trakcie realizacji zadania oraz w okresie funkcjonowania instytucji dofinansowanej z Programu, możliwa jest zmiana nazwy zadania związanej ze zmianami nazw ulic, nazw geograficznych, jak również nazwy własnej instytucji.

O dokonaniu ww. zmiany gmina jest zobligowana poinformować wojewodę udzielającego dofinansowania.

10.2. Uzasadniona zmiana zakresu rzeczowego zadania, w tym zmiana lokalizacji instytucji oraz zmiana liczby miejsc opieki jest możliwa **pod warunkiem uzyskania zgody wojewody**, przy czym:

10.2.1. Wszystkie zmiany w obszarze zakresu rzeczowego zadania wymagają zgody wojewody, wynikającej z analizy jednostkowego przypadku. Ponadto, zachowane muszą zostać zasady wskazane w pkt 5.2 Programu w zakresie wysokości wnioskowanego/przyznanego dofinansowania.

10.3. Jeżeli w trakcie realizacji zadania polegającego na tworzeniu instytucji dziennego opiekuna wystąpią nieprzewidziane okoliczności uniemożliwiające dotrzymanie terminu zakończenia zadania, za które ostateczny odbiorca wsparcia nie ponosi odpowiedzialności, termin ten – na wniosek ostatecznego odbiorcy wsparcia i za zgodą wojewody – może zostać zmieniony w drodze aneksu do umowy o dofinansowanie.

10.4. W uzasadnionym przypadku może zostać przekroczony termin zakończenia zadania określony w pkt 5.4.2. Programu. Zmiana powyższego terminu nie może wpłynąć na termin wykorzystania dofinansowania oraz środków własnych⁸ oraz przekraczać 28 lutego 2026 r.

10.5. Dopuszcza się ponoszenie części wydatków związanych z tworzeniem instytucji dziennego opiekuna po terminie dokonania wpisu do wykazu dziennych opiekunów, jednak nie później niż do 31 grudnia 2025 r. Do kosztów tych należą: wydatki ujęte w kosztorysie realizacji zadania, które nie kolidują z możliwością przyjęcia dzieci do instytucji (np. prace zewnętrzne - wyposażenie placu zabaw, monitoring, ogrodzenie, bądź dodatkowe doposażenie już funkcjonującej placówki, np. dodatkowy sprzęt w funkcjonującej kuchni itp.). Jednakże, ponoszenie ww. wydatków wymaga zgody wojewody, wynikającej z analizy jednostkowego przypadku.

⁸ Zmianie może ulec wyłącznie termin wpisu, ale pod warunkiem, że zakres rzeczowy zadania został zrealizowany, a koszty poniesione w terminie do 31 grudnia 2025 r.

10.6. W przypadku niejasności lub wątpliwości co do zasad Programu, interpretacji dokonuje dyrektor departamentu Ministerstwa właściwego do spraw Programu, przy czym w przypadku interpretacji wydawanych na wniosek ostatecznego odbiorcy wsparcia dyrektor dokonuje tego w oparciu o opinię wojewody.

Załączniki

- *Załącznik nr 1* – Wniosek w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca – moduł 1,
- *Załącznik nr 2* – Wniosek w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca – moduł 2,
- *Załącznik nr 3* – Wniosek zbiorczy – wojewódzki – moduł 1 – w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca,
- *Załącznik nr 4* – Wniosek zbiorczy – wojewódzki – moduł 2 – w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca,
- *Załącznik nr 5* – Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca,
- *Załącznik nr 6* – Wzór wniosku w sprawie przekazania środków Funduszu Pracy na dofinansowanie zadań w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca,
- *Załącznik nr 7* – Sprawozdanie wojewódzkie z realizacji Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 r. – edycja uzupełniająca,
- *Załącznik nr 8* – Lista gmin uprawnionych do przystąpienia do Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Dzienny Opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca,

-
- *Załącznik nr 9* – Oświadczenie o przyjęciu środków z Funduszu Pracy w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Aktywny dzienny opiekun w gminie 2025 – edycja uzupełniająca,
 - *Załącznik nr 10* – Wzór rozliczenia dofinansowania do funkcjonowania w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki na dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny dzienny opiekun 2025 – edycja uzupełniająca.